

Κεφάλαιο 7

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ

Λιθουανία

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ

Με την εξάπλωση των Προγραμμάτων Εκπαίδευσης Σάττα Σάι και την καθιέρωση Εκπαιδευτικών Ινστιτούτων Σάττα Σάι σε διάφορα μέρη του κόσμου, οι ειδικοί σε θέματα παιδείας άρχισαν να δείχνουν μεγάλο ενδιαφέρον για συμμετοχή στα προγράμματα και τις δραστηριότητες της Εκπαίδευσης στις Ανθρώπινες Αξίες Σάττα Σάι (SSEHV). Η διεθνής συνεργασία και τα προγράμματα ανταλλαγής έχουν αναπτυχθεί με τον καιρό με διάφορους τρόπους. Στο κεφάλαιο αυτό δίνεται μια σύντομη αναφορά της διεθνούς συνεργασίας ανάμεσα στα εκπαιδευτικά Ινστιτούτα Σάττα Σάι και άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, κυβερνητικούς και διεθνείς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων και των Ηνωμένων Εθνών.

Συνεργασία με Πανεπιστήμια και Ακαδημίες

Μεταξύ 1980 και 1989, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Σάττα Σάι (ESSE) στη Δανία άρχισε να προωθεί το πρόγραμμα της εκπαίδευσης στις Ανθρώπινες Αξίες στην υπόλοιπη Ευρώπη διεξάγοντας σεμινάρια στην Σκανδιναβία, τη Γερμανία, την Ολλανδία, το Βέλγιο και την Αυστρία. Στη διάρκεια αυτών των χρόνων το ESSE πραγματοποίησε τρία διεθνή σεμινάρια στη Δανία (1984, 1987, 1988). Συμμετείχαν ειδικοί σε θέματα παιδείας από την Αφρική, τη Δανία, την Ινδία, την Ταϊλάνδη και την Αγγλία, που μοιράστηκαν τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους από τα προγράμματα των Ανθρωπίνων Αξιών.

Από το 1990 έως το 2006 το Ινστιτούτο ESSE διεξήγαγε 95 διεθνή σεμινάρια σε Αυστρία, Βέλγιο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Τσεχία, Κροατία, Αγγλία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Γροιλανδία, Ουγγαρία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Σκόπια, Ολλανδία, Νορβηγία, Πολωνία, Ρωσία, Ρουμανία, Σερβία, Μαυροβούνιο και Σουηδία. Το Ινστιτούτο ESSE συμμετείχε επίσης σε ένα διεθνές συνέδριο στην Μπανγκόκ της Ταϊλάνδης και

οργάνωσε εργαστήρια στη Διεθνή Διάσκεψη για την Ενδυνάμωση της Εκπαίδευσης στις Αξίες (Σεπτέμβριος 2000). Η σύνθεση του προσωπικού του ESSE είναι μια σαφής απόδειξη διεθνούς συνεργασίας, καθώς αποτελείται από εκπαιδευτές που προέρχονται από έξι χώρες της Ευρώπης.

Το Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο Σάττα Σάι (ISSE) της Ταϊλάνδης παρουσίασε τις ιδέες και τις εμπειρίες του από τα εκπαιδευτικά προγράμματα στις Ανθρώπινες Αξίες, σε πανεπιστήμια στο Ντουμπάι, στα νησιά Φίτζι, στη Σιγκαπούρη, στη Νέα Ζηλανδία και στις Φιλιππίνες, καθώς και σε δέκα πανεπιστήμια στην Ταϊλάνδη. Επίσης το Ινστιτούτο έλαβε προσκλήσεις από την Αμερικανική Σχολή στο Μαρόκο και την Ινδική Σχολή στο Αμπού Ντάμπι για να παρουσιάσει το πρόγραμμα Ανθρωπίνων Αξιών.

Το Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο (ISSE Ζάμπια) της Αφρικής έλαβε πρόσκληση να παρουσιάσει το πρόγραμμα Ανθρωπίνων Αξιών Σάττα Σάι σε Συνέδριο στο Πανεπιστήμιο του Αγίου Ανδρέα ως μέρος μιας δημόσιας συζήτησης πάνω στην εκπαίδευση και την παγκόσμια ειρήνη.

Το Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο ISSE με έδρα το Σαν Πέντρο στις Φιλιππίνες βοήθησε το Πανεπιστήμιο στο Μπαλί και το Πανεπιστήμιο του Κατμαντού στο Νεπάλ να εισαγάγουν επίσημα τις Ανθρώπινες Αξίες στο πρόγραμμα των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων τους.

Το Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο ISSE της Αυστραλίας ανέπτυξε ένα παγκόσμιο πρόγραμμα Ανθρωπίνων Αξιών για γονείς. Αυτό το πρόγραμμα παρουσιάστηκε σε Διεθνές Συνέδριο στο Πρασάντι Νίλαγιαμ το 1999 με θέμα «Ανατροφή των Παιδιών, Γονείς και Αξίες». Το Συνέδριο παρακολούθησαν 300 σύνεδροι από όλο τον κόσμο. Στη συνέχεια οι σύνεδροι ξεκίνησαν αντίστοιχα προγράμματα στις χώρες τους.

Το Ευρωπαϊκό Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο Σάτυα Σάι (ESSE) σε ένα σεμινάριο Ανθρωπίνων Αξιών Σάτυα Σάι στη Λιθουανία

Μετά από αυτό το συνέδριο, το Ινστιτούτο παρείχε συμπληρωματική εκπαίδευση στους συνέδρους αυτούς στις χώρες τους. Έγιναν εργαστήρια, σεμινάρια και συνέδρια σε Νέα Ζηλανδία (1999), Νέα Γουινέα (2001), Φίτζι (2001), Ιαπωνία (2000, 2004), Χονγκ Κονγκ (2000, 2004), Ταϊβάν (2000, 2004), Μαλαισία (2004), Ινδονησία (2004), Λάνκα (2000, 2005) και Σιγκαπούρη (2004, 2006).

Το 2001 το Ινστιτούτο διεξήγαγε επίσης εκπαιδευτικά εργαστήρια στο Πανεπιστήμιο Γκορόκα, στην Παπούα της Νέας Γουινέας για το ανώτερο εκπαιδευτικό και διοικητικό προσωπικό και τους επικεφαλής των τμημάτων. Στα εργαστήρια συμμετείχαν επίσης επιθεωρητές σχολείων και διευθυντές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Παπούα. Στα εργαστήρια συζητήθηκαν θέματα σχετικά με τη διδασκαλία των Αξιών, την ανατροφή των παιδιών, την πειθαρχία, τα προβλήματα των εφήβων, καθώς και την αναθεώρηση της διδακτέας ύλης με σκοπό την εστίαση στις Ανθρώπινες Αξίες Αξίες.

Το 2003 τα Ινστιτούτα ISSE της Αυστραλίας, της Αφρικής και της Ταϊλάνδης συμμετείχαν μαζί σε ένα Συνέδριο στην Μαλαισία, με τίτλο «Παιδιά, Εξέλιξη του Χαρακτήρα των Νέων και Επιτυχημένος Τρόπος Ανατροφής». Συμμετείχαν 715 εκπαιδευτικοί από 250 οργανισμούς. Στο τέλος του Συνεδρίου, 60 διευθυντές σχολείων εξέφρασαν την επιθυμία τους να χρησιμοποιήσουν τα εκπαιδευτικά προγράμματα Ανθρωπίνων Αξιών στα σχολεία τους και σχεδόν όλοι οι σύνεδροι συνέστησαν στα σχολεία τους να εφαρμόσουν την εκπαίδευση για τις Ανθρώπινες Αξίες Αξίες.

Ο διευθυντής του Ινστιτούτου ISSE της Αυστραλίας έχει κάνει πολλές δημόσιες ομιλίες με θέμα την εκπαίδευση στις Ανθρώπινες Αξίες Αξίες στα Φίτζι, το Κιότο της Ιαπωνίας, στο Πανεπιστήμιο Τεχνολογίας στο Χονγκ Κονγκ, το Κολόμπο, την Τζάφνα και το Κάντι της Λάνκα.

Το Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο ISSE στο Χονγκ Κονγκ συνεργάζεται στενά με το Πανεπιστήμιο του Γκουαντζού στην Κίνα, για την εισαγωγή των Ανθρωπίνων Αξιών στην

εκπαίδευση των σχολείων στην περιοχή του Κουαντόνγκ. Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα της πρώτης φάσης έδειξαν σημαντική επίδραση στη συμπεριφορά των παιδιών. Είναι πιο πειθαρχημένα και συγκεντρώνονται περισσότερο. Το σχέδιο βρίσκεται τώρα στη δεύτερη φάση και θα εφαρμοστεί και σε άλλα σχολεία.

Η εκπαιδευτική Ακαδημία Σάττα Σάι στη Μαλαισία έχει αναγνωριστεί για την εργασία της, ιδιαιτέρως για τα προγράμματα των εφήβων. Η Ακαδημία έχει προσφέρει εργαστήρια, σεμινάρια και δημόσιες ομιλίες με θέμα τους νέους και την ανατροφή τους σύμφωνα με τα προγράμματα Σάττα Σάι.

Συνεργασία με Κυβερνήσεις και με Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς

Το Ινστιτούτο ISSE της Ταϊλάνδης έχει συνεργαστεί με το Υπουργείο Παιδείας και άλλες κυβερνητικές υπηρεσίες στη χώρα για να παρουσιάσουν το πρόγραμμα Ανθρωπίνων Αξιών SSEHV σε πάνω από 60000 δασκάλους και εκπαιδευτικούς. Σε άλλες χώρες τα αποτελέσματα ήταν τα εξής:

Νησιά Φίτζι

Η Υπηρεσία Εκπαίδευσης προσκάλεσε το Ινστιτούτο ISSE της Ταϊλάνδης να παρουσιάσει το πρόγραμμα εκπαίδευσης των Ανθρωπίνων Αξιών SSEHV σε δασκάλους και εκπαιδευτικούς πέντε διαφορετικών πόλεων.

Ινδονησία

Η Υπηρεσία Εκπαίδευσης προσκάλεσε το Ινστιτούτο ISSE να εκπαιδεύσει δασκάλους στην Τζακάρτα.

Καζακστάν

Έγιναν έξι σεμινάρια εκπαίδευσης δασκάλων.

Αυστραλία

Καναδάς

Λαϊκή Δημοκρατία του Πάολο

Μαρόκο

Μαλαισία

Το Ινστιτούτο ISSE παρουσίασε το πρόγραμμα εκπαίδευσης των Ανθρωπίνων Αξιών στην Υπηρεσία Ανάπτυξης Σχολικής Ύλης του Υπουργείου Παιδείας.

Ομάν

Το Υπουργείο Παιδείας του Σουλτανάτου προσκάλεσε το Ινστιτούτο ISSE της Ταϊλάνδης να παρουσιάσει το πρόγραμμα Ανθρωπίνων Αξιών Σάτυα Σάι σε εκπαιδευτικούς.

Ταϊβάν

Το Ινστιτούτο ISSE διεξήγαγε δύο σεμινάρια για δασκάλους σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας.

Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα

Μετά από πρόσκληση του Υπουργού Παιδείας το Ινστιτούτο ISSE εκπαιδευσε 1500 δασκάλους.

Ο διευθυντής του Εκπαιδευτικού Ινστιτούτου ISSE της Ταϊλάνδης επισκέφθηκε το Μεξικό τον Μάιο του 2006 και παρουσίασε το πρόγραμμα Ανθρωπίνων Αξιών σε 800 δασκάλους, γονείς και πανεπιστημιακούς. Την ίδια περίοδο ο διευθυντής του Ινστιτούτου ISSE της Αφρικής επισκέφθηκε την Βενεζουέλα και υλοποίησε σεμινάρια για 200 δασκάλους και επιθεωρητές του

Υπουργείου Παιδείας. Δημιουργήθηκε ένα πιλοτικό πρόγραμμα με τη συνεργασία του Υπουργείου όπου δάσκαλοι από τέσσερα επιλεγμένα σχολεία εκπαιδεύονται από μέλη του εκπαιδευτικού Ινστιτούτου ISSE της Βενεζουέλας. Ο διευθυντής προσκλήθηκε επίσης ως κύριος ομιλητής στο τέταρτο Συνέδριο για την Εκπαίδευση στο Κολέγιο Εριντστον.

Το Ινστιτούτο ISSE στην Αυστραλία εκπαιδευσε δασκάλους κρατικών σχολείων στην Ταϊβάν σε δυο διαφορετικές περιπτώσεις. Συμμετείχαν περίπου 80 δάσκαλοι και γονείς κάθε φορά.

Το πρόγραμμα της εκπαίδευσης των δασκάλων της διδασκαλίας των Ανθρωπίνων Αξιών στην Ταϊβάν παρακολουθεί τώρα και το Ινστιτούτο ISSE του Χονγκ Κονγκ.

Το 2004, ο διευθυντής του Ινστιτούτου ISSE της Αυστραλίας, παρουσίασε τα αποτελέσματα της βασισμένης στις εθνικές Αξίες Εκπαίδευσης σε ένα Συνέδριο που διοργανώθηκε από την Κρατική Επιτροπή και το Υπουργείο Παιδείας στην Κεϋλάνη. Στο Συνέδριο, που εγκαινιάστηκε από τον Πρωθυπουργό, συμμετείχαν ανώτεροι υπάλληλοι του υπουργείου, εκπαιδευτικοί του μεγαλύτερου πανεπιστημίου και οι διευθυντές των καλύτερων σχολείων.

Εκπαιδευτικοί Σάττα Σάι κατά τη διάρκεια ενός Συνεδρίου Ανθρωπίνων Αξιών στο Ναγκίν της Κίνας

Το Εκπαιδευτικό Ινστιτούτο ISSE των Φιλιππίνων, από την έναρξή του το 2000 έχει κάνει σεμινάρια για πάνω από 10000 δασκάλους στις Φιλιππίνες και σε άλλες χώρες. Το 2001 φιλοξένησε μια τριήμερη Διεθνή Συνδιάσκεψη με θέμα «Πνευματική Εκπαίδευση Σάττα Σάι – Ενσωματώνοντας τις Αξίες στην Κοινωνία». Συμμετείχαν 18 ομιλητές και συντονιστές από τις γειτονικές χώρες. Παρακολούθησαν 1200 ενδιαφερόμενοι, από τους οποίους 30 ήταν διπλωμάτες και κυβερνητικοί εκπρόσωποι, 900 γιατροί και επιχειρηματίες και 90 νέοι.

Συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη και άλλους Διεθνείς Οργανισμούς

Καθώς η αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης Σάττα Σάι κερδίζει έδαφος στην Αφρική, τα Ηνωμένα Έθνη μελετούν τη μόνιμη θετική αλλαγή στη στάση και στη συμπεριφορά της κοινωνίας. Οι αξίες δεν είναι ένα άγνωστο θέμα για τα Ηνωμένα Έθνη. Το καταστατικό του ΟΗΕ είναι γεμάτο με αξίες όπως ισότητα, ελευθερία, ειρήνη και αλληλεγγύη κι όμως ο Οργανισμός αναζητά τρόπους να μεταφράσει τις αξίες σε πράξη μέσα από τις πολύπλευρες αναπτυξιακές του προσπάθειες.

Καθώς η Αφρική είναι εμποτισμένη από τις παραδόσεις της και από αξίες όπως ο σεβασμός για τη φύση και το πνεύμα της

αλληλεγγύης, παρείχε το ιδανικό έδαφος για την εισαγωγή των αξιών σε αναπτυξιακά προγράμματα του ΟΗΕ. Η ευκαιρία δόθηκε όταν, με μια θαρραλέα κίνηση, μια διεθνής ομάδα ειδικών σταλμένη στην Αφρική το 2001 από τον ΟΗΕ, συνεργάστηκε με το Αφρικανικό Ινστιτούτο Σάττα Σάι και αποφάσισε παμψηφεί να χρησιμοποιήσει την προσέγγιση των Ανθρωπίνων Αξιών για να εισαγάγει την εκπαίδευση για την προστασία και το σεβασμό των υδάτινων πόρων στην περιοχή αυτή. Οι πέντε αξίες της Αγάπης, Αλήθειας, Ειρήνης, Ορθής Συμπεριφοράς και Μη Βίας, θα ήταν η κινητήρια δύναμη για τη μεγαλύτερη ανάπτυξη της κοινωνικής μέριμνας στην Αφρική, ώστε να διαμορφωθεί μια κοινωνία που θα μπορεί «να δίνει και να συγχωρεί», παρά «να παίρνει και να ξεχνάει».

Η βασισμένη στις αξίες εκπαίδευση για τους υδάτινους πόρους είναι μια καινοτομία που δεν μεταδίδει απλώς πληροφορίες σχετικές με το νερό, τις αποχετεύσεις και την υγιεινή, αλλά εμπνέει τους ανθρώπους να αλλάξουν τη συμπεριφορά τους και να κάνουν σοφή και συγκρατημένη χρήση του νερού. Η βασισμένη στις αξίες προσέγγιση επιδιώκει να φέρει στην επιφάνεια χρήσιμες Ανθρώπινες Αξίες ιδιότητες που θα βοηθήσουν στη σωστή διαχείριση του νερού. Καλλιεργώντας αξίες όπως ειλικρίνεια, ακεραιότητα, ανοχή, υπευθυνότητα, συμμετοχή και φροντίδα στα

χρόνια που διαπλάθεται ο χαρακτήρας τους, θα βοηθήσει τους μαθητές να γίνουν υπεύθυνοι ενήλικες που νοιάζονται για τους άλλους στο μέλλον. Τα επόμενα χρόνια σε πολλές χώρες τις Αφρικής, όπως η Αιθιοπία, η Γκάνα, η Κένυα, η Σενεγάλη, η Τανζανία, η Ουγκάντα και η Ζάμπια, είδαμε ότι Αφρικανοί εκπαιδευτικοί, υπεύθυνοι των αναλυτικών σχολικών προγραμμάτων και κυβερνητικοί παράγοντες της παιδείας, αγάλιασαν με ενθουσιασμό τις Ανθρώπινες Αξίες Αξίες μέσα από αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών. Το Ινστιτούτο ISSE της Αφρικής έπαιξε σημαντικό ρόλο στην εκπαίδευση των ειδικών που με τη σειρά τους μετέδωσαν την γνώση αυτή σε ολόκληρη την ήπειρο.

Μετά από μία ανεξάρτητη αξιολόγηση του προγράμματος το 2004, αποφασίστηκε να επεκταθεί σε δεύτερη φάση σε άλλες πέντε χώρες.

Η επιτυχία του προγράμματος στην Αφρική προκάλεσε το ενδιαφέρον για την βασισμένη στις αξίες εκπαίδευση για τους υδάτινους πόρους και σε άλλες χώρες. Τον Δεκέμβριο του 2003, η UN-HABITAT και η Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης οργάνωσαν μαζί ένα τοπικό Συμβουλευτικό Σώμα ειδικά για την βασισμένη στις αξίες εκπαίδευση, σε διάφορες περιοχές της Ασίας και του Ειρηνικού, σε συνεργασία με τα Ινστιτούτα

ISSE των Φιλιππίνων και της Ταϊλάνδης. Συμμετείχαν εκπαιδευτικοί από την Αυστραλία, την Κίνα, την Ινδία, την Ινδονησία, την Ιαπωνία, το Καζακστάν, τη Μαλαισία, το Νεπάλ, το Πακιστάν, τις Φιλιππίνες, τη Σιγκαπούρη, τη Λάνκα, την Ταϊλάνδη, το Ουζμπεκιστάν και το Βιετνάμ. Συμμετείχαν επίσης διάφοροι τοπικοί οργανισμοί και κυρίως ο Οργανισμός Υπουργών Παιδείας της Νοτιοανατολικής Ασίας (SEAMEO). Μια σημαντική πρόταση, που έκανε το Συμβουλευτικό σώμα, ήταν να συνεργαστούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι κάτω από την εποπτεία και την συμμετοχή της SEAMEO για να προωθηθεί αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που θα μπορούσε να επιφέρει αλλαγές στη συμπεριφορά τόσο των μαθητών όσο και των δασκάλων αλλά και όσων άρουν μέρος στη διαδικασία αυτή.

Η Επιτροπή των Υπουργών υιοθέτησε τη βασισμένη στις αξίες εκπαίδευση για τους υδάτινους πόρους τον Μάρτιο του 2000 για να υποστηρίξει μια πρωτοβουλία των Ηνωμένων Εθνών σε συνεργασία με την Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης και άλλες χώρες της περιοχής. Έκτοτε η εκπαίδευση αυτή, που βασίζεται στις Ανθρώπινες Αξίες αξίες, έχει επεκταθεί και λειτουργεί σε πολλές περιοχές της Ασίας και του Ειρηνικού.

Αναφορές

United Nations Centre for Human Settlements, Nairobi (2001), *Water Education in African Cities*.

United Nations Human Settlements (UN-HABITAT), (2004), *Report of the Regional Consultations on Values-based Water Education for Asia and the Pacific*.

Swedish Water Development (Stockholm) and UN-HABITAT, (Nairobi), (2006), *Facilitators and Trainers Guidebook: Human Values-based Water, Sanitation and Hygiene Classrooms*.